

MILŽINIŠKAS ŠEIMOS SAVAITGALIS: 10 ĮDOMYBIŲ LIETUVOS VIDURYJE

VARNIAKALNIS
(LAUKINIŲ ŽVĖRIŲ REGUKLA)

PAŠILIŲ STUMBRUNAS
(STUMBRŲ STEBĖJIMAS)

ANUKŠČIAI
(VASAROS ROGUČIŲ TRASA,
LABIRINTŲ PARKAS)

LĒNO EŽERAS,
STIEPRŲ MIŠKAS
(PREZIDENTO DVARAS,
AKMENYS JUOZAPAS IR RAPOLAS)

TAUJĖNAI
(RADVILŲ DVARAS)

KĖDAINIAI
(UNIKALUS
SENAMIESTIS)

UKMERGĖ
(VILKŲ MERGOS MIESTAS)

ŽIRNAJŲ EŽERAS
(ŽIRNAJŲ EŽERO DŪŠĖLĖ)

DAUGIAU MARŠRUTŲ:

taxo
vaikas.lt

MILŽINIŠKAS ŠEIMOS SAVAITGALIS: IO ĮDOMYBIŲ LIETUVOS VIDURĮJE

Keliaukite su Milžinu mažyliu į patį Lietuvos vidurį, aplankykite legendines vietas ir nugyvenkite dar vieną, milžinišką nuotykių kupiną vasaros savaitgalį su šeima.

1. Žirnajai. Kelionę pradedame legendinėje vietoje – prie Žirnajų ežero, kur Milžinas mažylis sutiko žmonių mergytę, atspėjusią ežero vardą. Tada ežeras užliejo ir mergaitę, ir visą kaimą. Skaitykite ištrauką apie Žirnajų ežero dūšėlę.

2. Ukmergė. Užsukime į Ukmergę – vieną seniausių Lietuvos miestų. Pasak miesto legendos, šių vietų miškuose kadaise gyvenusi graži mergelė, kurią žmonės vadino Vilkmerge (vilkų merga). Ji išgelbėjusi kunigaikščio Dausprungo sūnų Tautvilą nuo vilkų, todėl šis netrukus prie Šventosios pastatęs pilį ir vietą pavadinęs Vilkmerge, vėliau tapusia Ukmerge. Čia rasite gražų senamiestį, o miesto panorama atsiveria iš senosios gaisrinės bokšto.

3. Prezidento dvaras. Ukmergės kraštas – tuometinio Lietuvos Prezidento Antano Smetonos gimtinė, todėl užsukite į jam pastatytą ir gražiai rekonstruotą Užugirio dvarą ant Lėno ežero kranto. Šalia yra geras paplūdimys, todėl bus smagu išsimaudyti.

4. Stieprų miškas. Šioje legendinėje vietoje susitiko du didžiuliai akmenys Juozapas ir Rapolas, kurių istorija aprašyta Kotrynos Zylės knygoje „Milžinas mažylis“ (koordinatės: Akmuo Juozapas $N55^{\circ}26'24,1''$; $E24^{\circ}30'56,2''$, Akmuo Rapolas $N55^{\circ}26'21''$; $E24^{\circ}29'50''$).

5. Radvilų dvaras. Užvažiuokite į didingą Taujėnų dvarą, kurio paskutiniai šeimininkai buvo Radvilos. Klasicistinio stiliaus rūmus, pastatytus 1802 m., kažkada juosė angliško stiliaus dvaro parkas su 4 tvenkiniais, topolių, liepų alėjomis. Tarpukario metais parke buvo didžiausias Lietuvoje gėlynas. Rūmuose buvo gausi paveikslų ir skulptūrų kolekcija, porceliano, krištolo rinkiniai.

6. Anykščiai. Šis nedidelis miestas sutraukia vis daugiau turistų iš visos Lietuvos, nes čia – daug muziejų, gamtos paminklų ir šiuolaikinių pramogų. Jeigu dar nebuvote, nuvažiuokite prie Kalitos kalno, kur visus vaikus užburia vasaros

rogučių trasa. Smagu apsilankyti ir Arklio muziejuje (Niūronyse), prie Puntuko akmens, nuvažiuoti siauruku iki Rubikių ežero. Galima apsilankyti ir prie rašytojui Jonui Biliūnui skirto paminklo „Laimės žiburys“. Sakoma, kad kopiant į kalną ir norint pasiekti „Laimės žiburį“, reikia skaičiuoti laiptelius, kad išsipildytų sugalvotas noras.

7. Labirintų parkas. Patraukli nauja vieta Anykščiuose vaikams ir suaugusiems, kur galima išbandyti savo orientavimosi įgūdžius. Be Didžiojo, Apvalaus ir Lenktynių labirintų, čia yra linksimų vietų ir mažesniems vaikams: batutas, vandens kamuoliai, žaidimų aikštelė, apžvalgos aikštelė medyje ir užkandinė.

8. Pašilių stumbrynas. Pasigėrėkite stambiais laukiniais gyvūnais stumbrais iš arti: nuo dengtos pakylės – apžvalgos aikštelės, atsikvėpkite pavėsinėse šalia stumbrų aptvaro bei ilgesnį laiką stebėkite kaimenės gyvenimą, kaip jie maitinasi, braižo savo didžiules nugaras į medžių kamienus, ilsisi saulės atokaitoje.

9. Mažiesiems sekliams. Susiraskite laukinių žvėrių regyklą Varnakalnio miške, užtvėrtame danielių-muflonų aptvare, ir tyloje pabūkite kokią valandą stebėdami laukinių žvėrių gyvenimą. Jeigu išalkote, tyliai sukrimskite namie keptų sūrių sausainių (receptas: 100 g sviesto sumaišykite su žiupsniu juodų maltų pipirų, įberkite 250 g miltų ir 100 g tarkuoto kietojo sūrio „Džiugas“. Išminkyti tešlą ir palaikykite ją pusvalandį šaldytuve. Iškočiokite lakštą, išpjaukite norimos formos sausainius, apibarstykite čiobreliais ir kepkite 180 laipsnių orkaitėje.).

10. Kėdainiai. Maršrutą baigiame būtent čia, nes pirma, Kėdainiai – vienas iš septynių Lietuvos miestų, turinčių unikalų istorijos ir urbanistikos paminklą – senamiestį. Miesto istorija skaičiuojama nuo 1372 m., kai Kėdainių vardas pirmą kartą paminėtas Hermano Vartbergės Livonijos kronikose. O antra, 1995 m. Ruoščių kaime oficialiai nustatytas ir pažymėtas Lietuvos geografinis vidurys ($55^{\circ}19'š.pl$ ir $23^{\circ}54'r.ilg.$) dideliu laukų akmeniu.

İki pasimatymo kitose Milžino mažylio kelionėse po Lietuvą!

ŽIRNAJŲ EŽERO DŪSELĖ

Ištrauka iš Kotrynos Zylės knygos „Milžinas mažylis“ (Vilnius: Aukso žuvis, 2014)

Po valandėlės priėjau Ukmergę. Tuo laiku ten buvo tik padriki kaimeliai, bet aš vadinsiu vietoves šiandieniais vardais, kad aiškiau būtų, kaip ėjo mano kelias. Kiek papėdinęs į šiaurės vakarus, priėjau ežerioką. Tąsyk pirmąkart gyvenime mačiau tokį daiktą, ir šitokio didumo bala mane stačiai pribloškė. Pritūpiau ir įsistebeilijau į stiklinį balos paviršių.

Sėdėjau plazdančia širdimi, toks nudžiugęs radiniu, ir galvojau sau tyliai: „Kiek dar įdomybių pagaliau palikęs savo pievą pamatysiu!“ O tada, kitame krante, akies krašteliu pamačiau mažųjų žmonių baltapūkę mergaitę.

Mergytė, atsitūpusi ir viena ranka prilaikydama šviesią lininę suknutę, nuo kranto į ežerą rideno žalius žirniukus. Žirniukai ne skendo, o ridinėjosi lygiu ežero paviršiumi. Man bedėbsant, mergaitė pakėlė akis, ir mane tiesiog pervėrė gilus, akinamai žydras žvilgsnis. Nuo jos akučių gelmės mano veidus išmušė raudonis. Pajutau, kaip kojos pačios stojasi, ir nevikriais, pakrantės dumblyje klimpstančiais žingsniais keliauja mergaitės link.

Nuklampojęs ir vis dar neatplėšdamas akių nuo jos žvilgsnio, klestelėjau šalia. Mažylė puse lūpų šypsojosi ir iš delniuko toliau leido žirnius, kurie ritinėjosi ant saulėje blyksinčio vandens.

– Labas, – pralemenau. – Aš Kernius, keliauju iš Kernavės pasidairyti po mūsų kraštą.

– Labas, – atsakė ji laibu balseliu, – aš saviškio vardo nebepamenu, bet užtat žinau šio ežero. Čia – Žirnajai. Pati įspėjau!

– A... Tai štai, kas čia – ežeras! – Garsiai pasakiau tada, įsidėdamas į galvą tokį didelės balos pavadinimą. – Ir dar vardą turi... Niekad nemaniau, kad balos gali turėti vardus.

– Ne bala, Kerniau, ežeras čia, – pataisė.

– Taip, taip. – Atsidusau ir atplėšęs žvilgsnį nuo jos akių ėmiau sekti riedančius žirnius. Taip kurį laiką sėdėjome tylomis. Buvau labai susijaudinęs ir nežinojau, kaip tęsti pokalbį. Mergaitė, nors ir atrodė panaši į mano matytus mažuosius žmones, buvo kitokia. Nuo baltapūkės dvelkė vėsa, drėgme ir rytmečio rūkais, bet ne šiltu žmogaus kvapu. Tačiau galvos guldyti negalėjau, nes buvau gal dešimtį kartų didesnis, ir vėjas man iki nosiesatnešdavo labai daug visokių sumišusių kvapų.

– Mm... Žinau, kad žmonės mėgsta žirnių košę, – galiausiai nei šiaip, nei taip nutraukiau tylą, – bet pats nesu ragavęs, nes labai jau maži tie žirniukai, gaila gerą daiktą gadinti dėl paragavimo, juk tokio, kaip maniškis, pilvo tokia smulkme neprikimši...

– Aš tau pasakysiu, Kerniau, kuo tu pirštą vandeny įsidūrei, – lyg nė neišgirdusi mano nevykusio mėginimo regzti pokalbį išbėrė mergaitė. – Į aukščiausią kaimo obelį įmynei.

Spoksojau į ją iš nuostabos suapvalėjusiomis akimis ir niekaip negalėjau susivokti, apie ką ta mažylė man kalba...

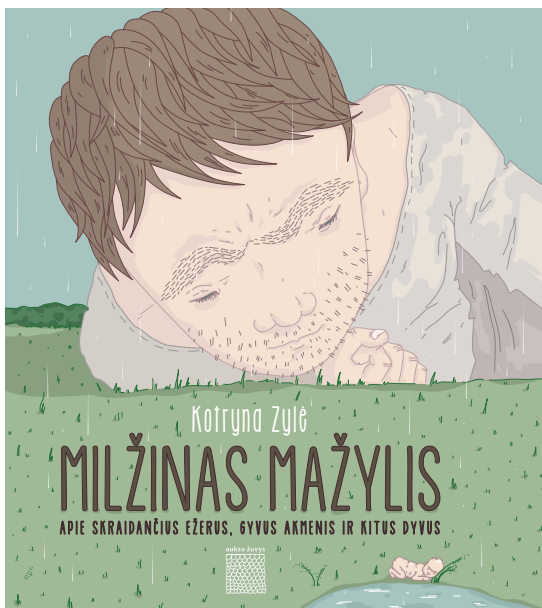
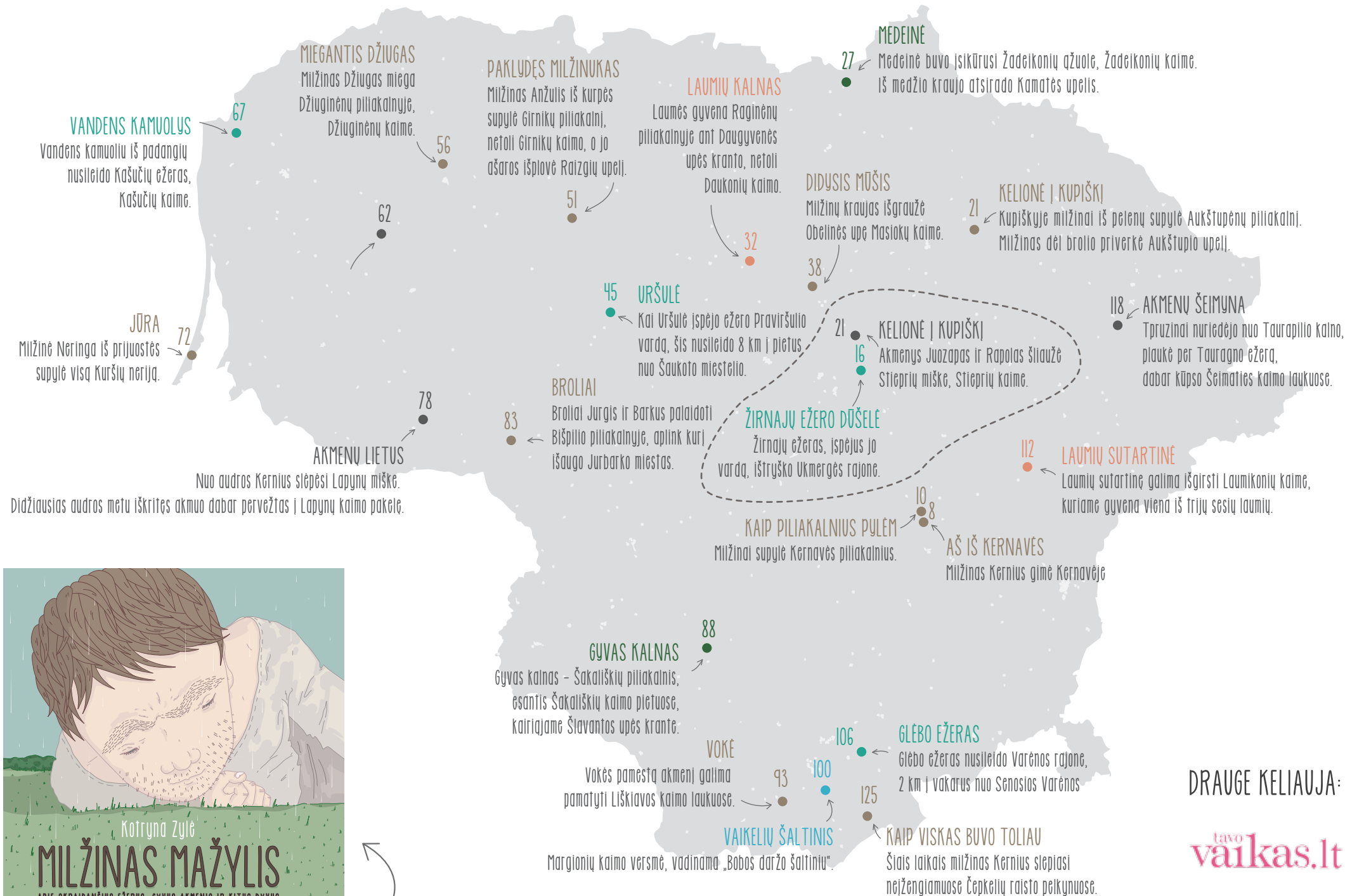
– To ežero seniau čia nebuvo, – atsidususi ėmė pasakoti mergaitė, – tekėjo tik visai mažutis upeliukas. Tokia menka kartais jo tėkmė tebuvo, kad tik dideli apvalūs lašai per žoleles ir akmenėlius risdavosi. O aš palei tą upeliuką mėgau vaikštinėti. Tai darbus bedirbdama pro jį prasukdavau, tai kartais vien dėl gražumo ateidavau pasižiūrėti. Ir niekaip negalėjau atsigrožėti tais apvaliais keliaujančiais lašeliais, kurie man priminė dailiai riedančius baltus žirnius...

Žiūrėjau į jos mikliai krutančius pirščiukus ir susikaupeęs sekiau mintį.

– Ir vieną dieną, kai tie lašai saulėje mirgėdami lėtai ritosi palei takelį, kuriuo žingsniavau, nesusitūrėjau ir sušukau, kad labai jau man graži ta žirnaja!.. – Čia baltapūkė vėl pasuko veidelį į mane, ir aš pasijutau sučiuptas jos ežeru raibuliuojančio žvilgsnio.

– Ištarus „žirnaja“, aš, pasirodo, įminiau ežero, kuris čia pagal pasaulio tvarką turėjo atsirasti, vardą. Mano akyse lašeliai susijungė į versmę, versmė augo ir vos per kelias akimirkas čia putodamas išsiveržė didžiausias vandens stulpas, kuris su baisiu trenksmu krito žemyn, užliejo mane, pievą ir visą mano kaimą. Pamenu tik, kad įkvėpusi vandens pasijutau lengva kaip migla ir ėmiau kilti iš ežero dugno į paviršių po savimi palikdama gelmėje kietai miegantį kūną.

Nuo tada čia sau būnu ir žaidžiu žirniukais per dienas. O kai atkeliauja vietiniai žvejai, patariu, kur geriau tinklus mest, kad ežero dugne likę medžiai ir trobesiai nesuplėšytų. Iš pradžių vyrai labai nusigąsdavo, mane, tokią perregimą, išvydę, bet, kai ne sykį jiems padėjau, liovėsi bijoje. Svetimiems nesirodau, tik netolimiems kaimynams. O kaip tu mane pamatei, ir pati nežinau, gal, kad esi milžinas, o ne žmogus, tai ir matai viską taip, kaip iš tiesų yra.

KELIAUTI KVIETČIA KNYGA „MILŽINAS MAŽYLIS“

DRAUGE KELIAUJA:

tavo
vaikas.lt

